

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi valtion eläkerahastosta annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan valtion eläkerahastosta annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöstä muutettavaksi siten, että valtion eläkerahastosta valtion talousarvion tehtävän siirron määrä olisi valtion eläkerahastosta annetussa laissa säädetystä 40 prosentista poiketen myös vuonna 2007 enintään 40 prosenttia valtion eläkejärjestel-

män piiriin kuuluvasta eläkemenosta.

Esitys liittyy valtion vuoden 2007 talousarvioon ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007.

PERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

Valtion eläkerahasto on perustettu vuonna 1990 valtion tulevien eläkkeiden maksamiseen varautumiseksi ja eläkkeistä valtiolle aiheutuvien menojen tasaamiseksi. Rahasto on valtion talousarvion ulkopuolinen rahasto ja siitä säädetään laissa valtion eläkerahastosta (1372/1989).

Työeläkevarojen rahastoinnin perusteena on varautuminen väestön ikärakenteen muutokseen. Rahastoinnilla varaudutaan tilanteeseen, jossa eläkeikäisen väestön määrä kasvaa ja työikäisten määrä supistuu. Väestön ikääntymiskehitys aiheuttaa yhä suurempia korotuspaineita työssäkävien eläkemaksuihin ja veroihin, koska eläkemenot suhteessa työssäkävien palkkoihin nousevat. Rahastoinnin avulla voidaan myös pyrkiä kohdentamaan eläkekustannus sukupolvien välillä mahdollisimman oikeudenmukaisesti.

Valtion eläkerahasto on luonteeltaan niin sanottu puskurirahasto. Siihen kootaan varoja, joiden avulla tulevien eläkkeiden kustannusrasitusta voidaan tasata rahaston sijoitustuotoilla ja rahastoa purkamalla. Rahaston varoja ei käytetä suoraan eläkkeiden maksamiseen, vaan kaikki valtion eläkejärjestelmän

piiriin kuuluvat eläkkeet maksetaan valtion talousarvioon varatuista määrärahoista. Rahastosta siirretään varoja valtion talousarvioon sen yleiskatteeksi. Valtion eläkerahastosta annetun lain 5 §:n 1 momentin mukaan rahaston varoista siirretään vuosittain valtion talousarvioon määrä, joka on 40 prosenttia valtion vuotuisesta eläkemenosta. Valtion eläkerahaston muuttamisesta 29 päivänä kesäkuuta annetun lain (531/2006) voimaantulosäännöksen mukaan vuonna 2006 rahastosta voidaan kuitenkin siirtää talousarvioon tätä vähemmän eli enintään 40 prosenttia.

Rahaston kokonaistulot olivat 1 462,4 miljoonaa euroa vuonna 2005. Ne muodostuivat pääasiassa valtion eläkejärjestelmän piiriin kuuluvien työnantajien ja työntekijöiden suorittamista eläkemaksuista sekä rahaston varoille saaduista tuotoista. Vuonna 2005 valtion virastojen ja liikelaitosten suorittamat työnantajan eläkemaksut olivat yhteensä 780,6 miljoonaa euroa, kuntasektorilla työskentelevien opettajien ja valtionapulaitosten työnantajamaksut 386,6 miljoonaa euroa sekä palkansaajien maksut 301,3 miljoonaa euroa. Eläkemaksujen perusteista säädetään valtion eläkejärjestelmän piiriin kuuluvien työnantajien eläkemaksuista annetussa val-

tioneuvoston päätöksessä (1187/1993), jonka mukaan eläkemaksut noudattavat täyden rahastoinnin periaatteita. Päätöksen mukaisesti Valtiokonttori vahvistaa vuosittain työnantajien eläkemaksun suuruuden joko yleisenä maksuna tai virasto- tai laitospohjaisina maksuina. Alle 50 hengen työnantajiin on sovellettu toistaiseksi voimassa olevaa yleistä maksuprosenttia. Valtion yleinen eläkemaksu on 23,5 prosenttia palkoista. Se koostuu sekä työnantajan että työntekijän eläkemaksusta. Työnantajan yleinen eläkemaksu palkasta on vuonna 2006 18,9 prosenttia ja työntekijän eläkemaksu samansuuruinen kuin yksityisellä sektorilla eli alle 53-vuotiaille 4,3 prosenttia ja sitä vanhemmille 5,4 prosenttia palkasta.

Rahaston tehtävänä on sijoittaa sen hoitoon uskotut varat ja sijoitustoiminnalla kartuttaa rahastossa olevia varoja. Rahastolain mukaan rahaston varoja sijoitettaessa on huolehdittava sijoitusten varmuudesta, tuotosta ja rahaksi muutettavuudesta sekä niiden asianmukaisesta monipuolisuudesta ja hajauttamisesta. Rahaston johtokunnan on laadittava rahaston varojen sijoittamista koskeva sijoitussuunnitelma.

Rahaston sijoitukset olivat vuoden 2005 lopussa yhteensä 8,2 miljardia euroa. Sijoituksista 59 prosenttia oli korko- ja 41 prosenttia osakesijoituksia.

Valtion suotuisan tulokehityksen vuoksi valtion eläkerahastoa on mahdollista kartuttaa aikaisemmin suunniteltua enemmän vuonna 2007. Tämän vuoksi valtion eläkerahastosta annetun lain muuttamisesta annetun lain (531/2006) voimaantulosäännöstä ehdotetaan muutettavaksi siten, että se mahdollistaisi laissa säädettyä 40 prosenttia pienemmän siirron rahastosta valtion talousarvioon myös vuonna 2007.

2. Esityksen vaikutukset

Esityksessä ehdotetaan, että vuonna 2007 valtion eläkerahastosta voidaan siirtää valtion talousarvioon enintään 40 prosenttia valtion vuoden 2007 eläkemenosta. Laissa säädetty siirron määrä on 40 prosenttia. Siirron määräksi on hallituksen esityksessä valtion vuoden 2007 talousarvioksi ehdotettu

483 540 000 euroa. Tämä summa on noin 15 prosenttia vuotuisesta eläkemenosta. Siirto ilman ehdotettua siirtymäsäännöksen muutosta olisi 1 283 540 000 euroa. Toimenpide vähentää siten 800 miljoonaa euroa valtion talousarvion tuloja ja lisää saman verran valtion eläkerahaston varoja.

3. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä.

4. Riippuvuus muista esityksistä

Esitys liittyy vuoden 2007 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

5. Voimaantulo

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007.

6. Säättämisjärjestys

Perustuslain 87 §:n mukaan lailla voidaan säätää valtion rahaston jättämisestä talousarvion ulkopuolelle, jos valtion pysyvän tehtävän hoitaminen sitä välttämättä edellyttää. Talousarvion ulkopuolisen rahaston perustamisesta tai tällaisen rahaston tai sen käyttötarkoituksen olennaista laajentamista tarkoittavan lakiesityksen hyväksymiseen vaaditaan eduskunnassa vähintään kahden kolmasosan enemmistö annetuista äänistä.

Perustuslain voimaantulo ei vaikuttanut lain voimaan tullessa valtion talousarvion ulkopuolella toimivien rahastojen, kuten valtion eläkerahaston, asemaan, mutta mahdollisuus laajentaa tällaisen rahaston käyttötarkoitusta jäi riippuvaiseksi siitä, onko laajentamista pidettävä olennaisena vai ei. Hallituksen esitys ei sisällä ehdotusta valtion eläkerahaston käyttötarkoituksen tarkistamisesta, joten laki voidaan käsitellä tavallisen lain säätämisjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

*Lakiehdotus***Laki****valtion eläkerahastosta annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan valtion eläkerahastosta annetun lain muuttamisesta 29 päivänä kesäkuuta 2006 annetun lain (531/2006) voimaantulosäännöksen 3 momentti seuraavasti:

_____ vuonna aiheutuva menosta.
 Valtion eläkerahastosta annetun lain 5 §:n
 1 momentissa tarkoitettu rahastosta valtion _____
 talousarvioon siirrettävä määrä on vuonna
 2006 ja vuonna 2007 enintään 40 prosenttia
 valtion eläkejärjestelmän piiriin kuuluvaan
 palvelukseen perustuvista eläkkeistä samana
 _____

Tämä laki tulee voimaan _____
 kuuta 200 . päivänä

Helsingissä 12 päivänä syyskuuta 2006

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Toinen valtiovarainministeri *Ulla-Maj Widenroos*

Laki

valtion eläkerahastosta annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan valtion eläkerahastosta annetun lain muuttamisesta 29 päivänä kesäkuuta 2006 annetun lain (531/2006) voimaantulosäännöksen 3 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Valtion eläkerahastosta annetun lain 5 §:n 1 momentissa tarkoitettu rahastosta valtion talousarvioon siirrettävä määrä on vuonna 2006 enintään 40 prosenttia valtion eläkejärjestelmän piiriin kuuluvaan palvelukseen perustuvista eläkkeistä vuonna 2006 aiheutuvasta menosta.

Valtion eläkerahastosta annetun lain 5 §:n 1 momentissa tarkoitettu rahastosta valtion talousarvioon siirrettävä määrä on vuonna 2006 ja vuonna 2007 enintään 40 prosenttia valtion eläkejärjestelmän piiriin kuuluvaan palvelukseen perustuvista eläkkeistä samana vuonna aiheutuvasta menosta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 2006.